

UWV Barometer Arbeidsmarkt Onderwijs

Maart 2021

De coronacrisis heeft nauwelijks impact op de arbeidsmarkt in het onderwijs. Het aantal banen is niet gedaald en het aantal WW-uitkeringen nauwelijks gestegen. Wel is het werk bij onderwijsinstellingen veranderd door de coronacrisis.

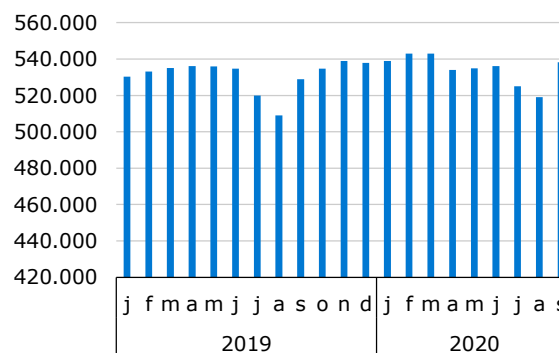
Corona nauwelijks invloed op banen

Tot de coronacrisis, tussen 2016 en 2019, steeg het aantal voltijdswaarden (fte) in het onderwijs. De toename was zichtbaar in het basis- en speciaal onderwijs (samen het primair onderwijs), hbo en wo. Alleen in het voortgezet onderwijs daalde het aantal fte.

De coronacrisis heeft tot nog toe nauwelijks effect op de werkgelegenheid in het onderwijs. Onderwijs aan scholieren en studenten ging grotendeels door, al dan niet digitaal. In april 2020 nam het aantal banen af met 2%. Daarna nam het aantal banen weer toe. In juli en augustus daalde het aantal banen weer. Maar dit gebeurt ieder jaar door de zomervakantie. Vooral het aantal flexibele krachten neemt dan af.

Ontwikkeling aantal banen onderwijs

Januari 2019 – september 2020

Bron: UWV polisadministratie

Wel daling vacatures in 2020

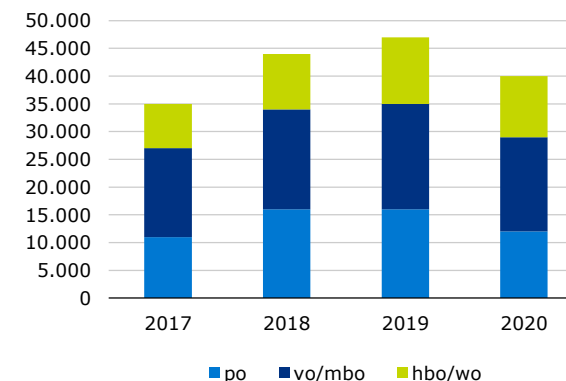
In 2018 en 2019 groeide het aantal vacatures in het onderwijs nog flink, vooral in het primair en hoger onderwijs (hbo/wo). In deze onderwijstypen steeg het aantal fte toen ook. In 2020 lag het aantal ontstane vacatures 15% lager dan in 2019. De daling is iets minder sterk dan in alle sectoren samen (-19%). De afname was het sterkst in het primair onderwijs. Mogelijk hangt dit samen met de coronacrisis.

Het kan zijn dat mensen in het onderwijs minder vaak op zoek gingen naar een andere baan (bijvoorbeeld bij een andere onderwijsinstelling), waardoor ook minder vaak vacante plekken ontstonden.

Daarnaast waren er minder mogelijkheden om buiten het onderwijs werk te vinden; ook in andere sectoren ontstonden er in 2020 minder vacatures dan in 2019.

Ontwikkeling ontstane vacatures

2017-2020

Bron: CBS

Meeste vacatures basisonderwijs

In 2020 (t/m kwartaal 3) zijn de meeste vacatures ontstaan voor leerkrachten basisonderwijs. Dit is niet gek: in aantallen werkenden is dit verreweg het grootste beroep in het onderwijs. Ook voor vakken docenten vo/mbo zijn veel vacatures ontstaan.

Top 5 meeste vacatures 2020, kwartaal 1 t/m 3

1. Leerkrachten basisonderwijs
2. Docenten vo/mbo talen
3. Docenten vo/mbo exacte vakken
4. Onderwijsassistenten basisonderwijs
5. Docenten vo/mbo maatschappelijke vakken

Bron: UWV

In 2019 kwamen onderwijsassistenten niet in de top 5 voor. Maar meer vacatures betekent niet automatisch een kansrijk beroep. Voor dit beroep is er ook veel concurrentie van werkzoekenden.

Kansrijke beroepen

Vóór de coronacrisis was één van de belangrijkste thema's in het onderwijs het lerarentekort. Ook tijdens de coronacrisis kampt het onderwijs nog met tekorten. Dit betekent goede baankansen voor werkzoekenden. Er zijn diverse kansrijke beroepen.

Kansrijke beroepen in het onderwijs

- Leerkrachten basis- en speciaal onderwijs
- Docenten vo/mbo talen
- Docenten vo/mbo exacte vakken
- Docenten vo/mbo economische en maatschappelijke vakken
- Vakdocenten techniek
- Vakdocenten verzorging / verpleging
- Docenten hoger onderwijs exacte vakken

Bron: UWV

De komende jaren houden de lerarentekorten aan. In het basisonderwijs vooral in de Randstad. In het voortgezet onderwijs houden de tekorten aan in exacte vakken en talen (met name Duits, Frans en klassieke talen). Bron: CentERdata (2020)

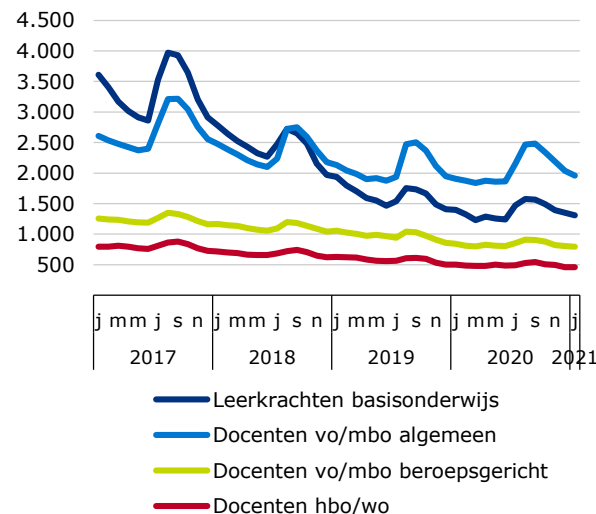
Corona geen invloed op WW

Het aantal personen met een WW-uitkering afkomstig uit het onderwijs is de afgelopen jaren sterk gedaald. Eind januari 2021 zijn er in totaal 4.500 docenten met een WW-uitkering ingeschreven; begin 2017 waren dit er nog 8.300. De meeste WW'ers zijn docenten vo/mbo algemene vakken (zoals Nederlands, wiskunde etc.), gevolgd door leerkrachten basisonderwijs.

Halverwege maart 2020 brak de coronacrisis uit. Hierdoor steeg het aantal WW-uitkeringen in alle sectoren samen sterk, met name in april (+17%). In het onderwijs was de toename in april echter beperkt (+3%). De coronacrisis heeft dus nauwelijks invloed gehad op de WW-ontwikkeling in het onderwijs.

Wel is de invloed van de zomervakantie te zien: ieder jaar stijgt het aantal WW-uitkeringen in juli en augustus. Tijdelijke contracten worden beëindigd en er zijn niet voldoende vakantiedagen opgebouwd om de hele zomer doorbetaald te krijgen.

Ontwikkeling WW-uitkeringen onderwijs 2017-2020

Bron: UWV

Corona wél invloed op werkzaamheden

UWV heeft tussen september en november onder 2.800 bedrijven een enquête gehouden over de invloed van corona op het werk. 90% van de onderwijsinstellingen geeft aan dat corona een hoge tot zeer hoge mate invloed heeft op het werk, bijvoorbeeld:

- Verminderde beschikbaarheid van personeel, door corona en quarantaineverplichting.
- Meer gebruik van ICT en digitale technologie. Tijdens de lockdowns in het voorjaar en eind 2020/begin 2021 is over gegaan op afstands- en online onderwijs. Ook bij coronabesmettingen en quarantaineverplichtingen in het najaar van 2020 ging men over tot online onderwijs. Digitale technologie is hiervoor noodzakelijk. Afstands- en online onderwijs voldoen echter niet altijd, bijvoorbeeld voor de praktijkvakken in het vo en mbo.
- Ook hebben scholen aanpassingen gedaan om anderhalve meter afstand (tot de docent) te kunnen houden. Sinds 12 januari j.l. moeten leerlingen in het voortgezet onderwijs ook anderhalve meter afstand tot elkaar houden.
- De coronacrisis leidde tot hogere kosten voor onderwijsinstellingen.

Bron: UWV

Tot slot heeft de coronacrisis niet alleen invloed op het onderwijspersoneel, maar ook op leerlingen. Zo is uit onderzoeken gebleken dat de lockdown in het voorjaar van 2020 heeft geleid tot onderwijsachterstand. Het ministerie van Onderwijs investeert daarom 8,5 miljard in een Nationaal Programma Onderwijs. Het programma is gericht op herstel en ontwikkeling van onderwijs, op inhalen en compenseren van vertraging en op het ondersteunen van kwetsbare leerlingen en studenten.

Bron: rijksoverheid.nl (Nationaal Programma Onderwijs).